

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΛΟΥΚΑ - Λουκ. 12,16 - 21 (20/11/2016)

Εκκλησία και πλούτος

Άκρως ενδιαφέρουσα προσέγγιση στο ζήτημα του πλουτισμού και της χωρίς μέτρο συσσώρευσης υλικών αγαθών κάνει το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα, αγαπητοί μου αδελφοί, στο οποίο ο Κύριός μας παρουσιάζει την παραβολή του άφρονος πλουσίου. Ο άνθρωπος αυτός ζούσε για να απολαμβάνει τα πλούτη και τα υλικά αγαθά που κατείχε και το μόνο που τον ενδιέφερε ήταν η επαύξησή τους, αδιαφορώντας για τα προβλήματα και την ανέχεια που μάστιζε τους συνανθρώπους του. Ο Θεός, όμως, που δημιούργησε τον κόσμο και κατένειμε τον υλικό πλούτο με δικαιοσύνη, την οποία θέλει και οι άνθρωποι να επιδεικνύουν, τού εμήνυσε ότι ο θάνατος είναι κοντά. Τί θ' απογίνουν, λοιπόν, όσα απέκτησε, αδιαφορώντας για την μετά θάνατον κατάσταση της ψυχής του; Αυτά παθαίνουν όσοι θησαυρίζουν θησαυρούς επί της γης και όχι θησαυρούς πνευματικών αγαθών και αρετών, κατά το θέλημα του Θεού.

Το ζήτημα του πλούτου και της ορθής διαχείρισης των υλικών αγαθών, τα οποία αποτελούν δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο, είναι διαχρονικό, γι' αυτό απασχόλησε και απασχολεί διαρκώς την Εκκλησία, η οποία δεν αδιαφορεί για την καταξίωση και κατάκτηση αυτής της ζωής, αλλά ενδιαφέρεται κυρίως για την κατάκτηση της αιωνιότητας, περίοδος προετοιμασίας για την οποία είναι αυτή η ζωή. Μέσα σ' αυτό το σκεπτικό, η Εκκλησία διδάσκει ότι ο υλικός πλούτος ανήκει σε όλους τους ανθρώπους, γι' αυτό και αγωνίζεται για την εδραίωση της κοινωνικής δικαιοσύνης, όπου τα φαινόμενα της δημιουργίας νεόπλουτων και νεόπτωχων θα αποτελούν παρελθόν. Διά στόματος του Μεγάλου Βασιλείου, επισημαίνει ότι «όταν ο πλούτος σκορπίζεται κατά τον τρόπον που ο Κύριος παραγγέλλει, είναι φυσικό να παραμένει. Όταν, όμως, φυλάσσεται, είναι φυσικό να αποξενώνεται. Εάν τον φυλάσσεις, δε θα τον έχεις. Εάν τον σκορπίσεις, δε θα τον χάσεις»¹. Αυτό σημαίνει ότι όσοι, από τις συγκυρίες της ζωής, βρέθηκαν να κατέχουν πλούσια υλικά αγαθά, μπορούν να συνεισφέρουν στον αγώνα για την εξισορρόπηση των κοινωνικών ανισοτήτων, βοηθώντας εκείνους που έχουν ανάγκη. Κατά τον τρόπο αυτό, όπως σημειώνει ο Μέγας Βασίλειος και οι ίδιοι δεν χάνουν, αλλά και οι συνάνθρωποί τους ανακουφίζονται και βελτιώνουν τις συνθήκες της ζωής τους.

Σοφή προσέγγιση στο θέμα, κάνει και ο Άγιος Κλήμης ο Αλεξανδρεύς, ο οποίος αποκαλύπτει ποιός είναι ο πραγματικά

¹ Προς τους πλουτούντας

πλούσιος: «Πλούσιος δεν είναι όποιος κατέχει, αλλά όποιος μεταδίδει. Και αυτή που καθιστά μακάριο τον άνθρωπο δεν είναι η απόκτηση των υλικών αγαθών, αλλά η μετάδοσή τους»². Μακάριος άνθρωπος, λοιπόν, είναι εκείνος που ευχαριστεύεται προσφέροντας και βοηθώντας τους άλλους, κινούμενος από αισθήματα αγάπης και αληθινής φιλανθρωπίας. Είναι εκείνος που μιμείται το παράδειγμα του ίδιου του Κυρίου, ο οποίος, εξ αγάπης κινούμενος, ενηθώπησε προκειμένου να θεοποιήσει τον άνθρωπο και να τον καταστήσει μέτοχο των αγαθών της Βασιλείας Του.

Στις μέρες μας, όμως, που η αποστασία από το θέλημα του Θεού είναι χαρακτηριστική και η έλλειψη της αγάπης κυριαρχεί στις διανθρώπινες σχέσεις, η πλουτοκρατία τείνει να λάβει τη μορφή μάστιγας, που απειλεί τα θεμέλια των σύγχρονων κοινωνιών. Γι' αυτό προφητικός ακούγεται ο λόγος του κυρ' Αλέξανδρου της Ελληνικής λογοτεχνίας, του Παπαδιαμάντη, ο οποίος στις αρχές του 20^{ου} αιώνα παρατηρούσε: «Η πλουτοκρατία ήτο και θα είναι ο μόνιμος άρχων του κόσμου, ο διαρκής αντίχριστος. Αύτη γεννά την αδικίαν, αύτη τρέφει την κακουργίαν, αύτη φθείρει σώματα και ψυχάς. Αύτη παράγει την κοινωνικήν σηπεδόνα. Αύτη καταστρέφει κοινωνίας νεοπαγείς»³.

Το πρόβλημα, θα μπορούσαμε να πούμε, κατακλείνοντας, αδελφοί μου, δεν είναι ο πλούτος και η υλική ευμάρεια, αλλά ο τρόπος της διαχείρισής τους, προκειμένου όλοι να απολαμβάνουν εξίσου τα δώρα της υλικής δημιουργίας του Θεού, συμβάλλοντας στην εδραίωση της κοινωνικής δικαιοσύνης και ειρήνης. Αυτό επιτυγχάνεται καλύτερα αν οι άνθρωποι συνειδητοποιήσουμε ότι το χρήμα δε μπορούμε να το πάρουμε μαζί μας μετά τον θάνατό μας. Μπορούμε, όμως, να το στείλουμε στον ουρανό, πριν απ' αυτόν, για να μάς περιμένει, μέσα από την αγάπη και την συμπάθεια προς τις ανάγκες και τα προβλήματα των συνανθρώπων μας.

Αρχιμ. Ε.Ο.

² «Παιδαγωγός»

³ «Χαλασοχώρηδες»